

UZASADNIENIE

Polska gospodarka wykazuje zdecydowanie większą odporność na kryzys niż gospodarki większości krajów UE o czym świadczy wzrost PKB na poziomie 0,8 % w pierwszym kwartale 2009 r. i 1,1 % w drugim kwartale 2009 r. Należy również zaznaczyć, że żadna z instytucji finansowych wskazanych w art. 2 ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym (Dz. U. Nr 39, poz. 308) nie wystąpiła z wnioskiem o udzielenie wsparcia przewidzianego w art. 3 ust. 1 ww. ustawy. W celu przygotowania się na dalsze ewentualne skutki kryzysu światowego jest zasadnym wydłużenie terminu do udzielenia wsparcia dla instytucji finansowych, przeznaczonego na przedsięwzięcia mające na celu utrzymanie płynności płatniczej. Niezbędnym jest więc nadanie nowego brzmienia art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym (Dz. U. Nr 39, poz. 308), zgodnie bowiem z obecnym brzmieniem przepisu możliwość udzielania wsparcia jest ograniczona do dnia 31 grudnia 2009 r.

Zgodnie z wprowadzonymi zmianami, na podstawie art. 1 ustawy w ust. 1 w art. 20 ustawy o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym, ograniczono możliwość stosowania wsparcia przewidzianego ustawą do dnia 31 grudnia 2010 r.

Należy jednak podkreślić, że dopiero po uzyskaniu pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej o zgodności pomocy publicznej przewidzianej w ustawie ze wspólnym rynkiem, będzie możliwe udzielenie wsparcia na mocy niniejszej ustawy. W związku z powyższym proponuje się wprowadzenie przepisu przejściowego w art. 2 ustawy, umożliwiającego udzielanie wsparcia w okresie obowiązywania decyzji Komisji Europejskiej o zgodności pomocy publicznej przewidzianej w ustawie ze wspólnym rynkiem. Ograniczenie możliwości uzyskania wsparcia od okresu obowiązywania decyzji Komisji Europejskiej wynika z faktu, że zgoda Komisji Europejskiej na program pomocy jest wydawana na ściśle określony czas. Program pomocowy na bazie niniejszej ustawy został zaakceptowany przez Komisję Europejską (decyzja Komisji Europejskiej w sprawie N208/2009 – Pomoc państwa – Polska – Program wspierania finansowania banków w Polsce). Na podstawie ww. decyzji wnioski o przyznanie przez Komisję Europejską wsparcia w ramach ww. programu można składać jedynie do dnia 31 grudnia 2009 r., a możliwość udzielania wsparcia jest przewidziana do 25 marca 2010 r.

Należy wskazać, że zgodnie z punktem 24 Komunikatu Komisji w sprawie zastosowania zasad pomocy państwa do środków podjętych w odniesieniu do instytucji finansowych w kontekście obecnego, globalnego kryzysu finansowego (Dz. Urz. UE C 270 z 25.10.2008 r., str. 8), bez zgody Komisji Europejskiej państwo członkowskie nie może przedłużyć terminu obowiązywania programu pomocowego obejmującego gwarancje.

W związku z powyższym wprowadzenie przepisu przejściowego w art. 2 będzie miało taki skutek, że jedynie w przypadku uzyskania zgody Komisji Europejskiej na przedłużenie programu pomocowego przed dniem 31 grudnia 2009 r., będzie możliwe wystąpienie o wsparcie i udzielenie wsparcia na podstawie wniosków złożonych po dniu 31 grudnia 2009 r. W przypadku uzyskania zgody Komisji Europejskiej dopiero po dniu 31 grudnia 2009 r., możliwość wystąpienia o wsparcie w 2010 r. zostanie przywrócona od daty wydania decyzji Komisji Europejskiej przedłużającej program. Należy także zaznaczyć, że w trakcie procesu notyfikacji aktualnego programu wsparcia, strona polska zobowiązała się do nie udzielania przedmiotowej pomocy po terminie przewidzianym w decyzji Komisji Europejskiej z dnia 25 września 2009 r. (znak K(2009)7444), do momentu wydania przez Komisję Europejską decyzji stwierdzającej zgodność dalszego funkcjonowania przedmiotowego programu ze wspólnym rynkiem.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. b rozporządzenia z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE (Dz. Urz. UE L 140 z 30.04.2004 r., str. 1) obowiązek notyfikowania Komisji dotyczyć może przedłużenia czasu trwania zatwierdzonego programu pomocowego o okres do sześciu lat. Jednocześnie, stosownie do punktu 24 ww. Komunikatu Komisji, program może być zatwierdzony na okres przekraczający sześć miesięcy, mogący zasadniczo sięgnąć dwóch lat i może zostać następnie ponownie przedłużony, za zgodą Komisji, na tak długo jak będzie to konieczne ze względu na trwający kryzys finansowy. Zgodnie też z decyzją KE N208/2009 jakiegokolwiek przedłużenie programu powinno zostać zgłoszone Komisji we właściwym czasie.

W związku z powyższym i w związku z potrzebą przedłużenia funkcjonowania ustawy, jak i możliwości korzystania z samego programu pomocowego do dnia 31 grudnia 2010 r., niezwłocznie po przyjęciu projektu ustawy przez Radę Ministrów zostanie notyfikowane Komisji Europejskiej przedłużenie programu w procedurze uproszczonej, o której mowa w art. 4 rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie

wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE. Ze względu na wagę poruszanych w ustawie zagadnień termin wejścia w życie ustawy powinien być najkrótszy z możliwych, tj. z dniem ogłoszenia ustawy, co nie narusza postanowień art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 68, poz. 449, z późn. zm.) oraz zasad demokratycznego państwa prawnego.

W trybie ustawy o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej w dniu 30 września 2009 r.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które będzie oddziaływał akt normatywny

Projekt ustawy o zmianie ustawy może oddziaływać na Skarb Państwa, banki, zakłady ubezpieczeń, domy maklerskie, fundusze inwestycyjne, towarzystwa funduszy inwestycyjnych, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe.

2. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Sama zmiana art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym (Dz. U. Nr 39, poz. 308) nie ma bezpośredniego wpływu na dochody i wydatki sektora finansów publicznych. Jednak w przypadku konieczności wykorzystania instrumentów wsparcia będących zgodnie z ustawą w gestii Ministra Finansów, ustawa może mieć określony wpływ na wydatki budżetu państwa oraz na przychody i rozchody. Ewentualne skutki finansowe realizacji projektowanych zmian przepisów ustawy o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym są trudne do oszacowania. Należy jednak podkreślić, że skutki te będą musiały być uwzględnione w budżecie państwa.

Należy wskazać, że w ramach budżetu przewidzianego w projekcie ustawy budżetowej na rok 2010, łączny limit poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa (w tym gwarancji udzielanych na podstawie ustawy o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym) wynosi 55 mld zł.

Należy również zaznaczyć, iż pozyskanie środków na finansowanie wydatków związanych z realizacją ww. ustawy nastąpi przez przeniesienie ich pomiędzy częściami budżetowymi w ramach limitu wydatków na 2010 r., a więc nie spowoduje zwiększenia przewidywanego na 2010 r. deficytu.

Ponadto należy podkreślić, że realizacja programu pomocowego przewidzianego ww. ustawą będzie odbywać się z uwzględnieniem kontroli nad poziomem państwowego długu publicznego, w tym ogólnej zasady stanowiącej, iż państwowy dług publiczny nie może przekroczyć 60 % wartości rocznego produktu krajowego brutto, a także z zachowaniem obowiązujących zasad zarządzania państwowym długiem publicznym, oraz przestrzegając procedur ostrożnościowych i sanacyjnych wprowadzanych w razie nadmiernego zadłużenia,

o których mowa w art. 79 – 81 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.).

3. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Proponowana zmiana w projekcie ustawy o zmianie ustawy może pozytywnie oddziaływać na rynek finansowy, a pośrednio na sektor przedsiębiorstw niefinansowych i gospodarstw domowych. Wprowadzenie rozwiązań mających na celu ułatwienie dostępu do uzyskania środków finansowych przez odpowiedni mechanizm bezpośredniego zasilania rynku finansowego w płynność, powinno mieć pozytywny wpływ na akcję kredytową banków, a tym samym sprzyjać wzrostowi zaufania do krajowego sektora bankowego.

4. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Projekt ustawy o zmianie ustawy może mieć wpływ na rynek pracy, umożliwiając utrzymanie poziomu zatrudnienia w instytucjach finansowych, które mogłyby mieć problemy na skutek utraty bądź ograniczenia źródeł finansowania.

5. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Projekt ustawy o zmianie ustawy nie będzie miał bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

6. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy o zmianie ustawy został przekazany w celu konsultacji do: Związku Banków Polskich, Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej, Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami, Izby Domów Maklerskich, Izby Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych oraz Krajowego Związku Banków Spółdzielczych.

Należy zaznaczyć, że żadna z ww. instytucji nie zgłosiła uwag do przedmiotowego projektu ustawy. Natomiast Związek Banków Polskich w piśmie z dnia 2 października 2009 r., sygn. MZ/3060/1421/2009, nie zgłaszając uwag do projektu ustawy, przekazał ogólną propozycję (bez konkretnych odniesień) dotyczącą, wraz z wydłużeniem terminu obowiązywania ustawy, wprowadzenia zmiany polegającej na wyeliminowaniu niektórych warunków korzystania ze wsparcia Skarbu Państwa. Jednak ze względu na fakt, że program pomocowy (w tym narzędzia i mechanizmy wsparcia) stosowany na bazie niniejszej ustawy, został już zaakceptowany przez Komisję Europejską, na obecnym etapie prac nad projektem ww. ustawy nie wydaje się celowa zmiana innych przepisów w niniejszym projekcie ustawy.

Jednocześnie należy wskazać, że żaden podmiot w trybie ustawy o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) nie zgłosił zainteresowania podjęciem prac nad projektem.